

**Короткий опис навчальної дисципліни
для каталогу вибіркових навчальних дисциплін**

«Основи психоаналізу»

(назва вибіркової навчальної дисципліни)

Спеціальність	225 Медична психологія
Освітній рівень	магістр
Термін вивчення(курс)	4 курс
Форма навчання	очна
Кафедра	психології та філософії

Короткий зміст дисципліни: мета навчальної дисципліни – є засвоєння майбутніми медичними психологами основних положень психоаналітичної теорії З. Фрейда та його послідовників, ознайомлення з провідними тенденціями, стратегіями та технологіями сучасного психодинамічного підходу; вироблення критичного мислення та недогматичного погляду на систему базових теоретико-методологічних і практичних уявлень щодо основних понять та категорій психоаналізу, психоаналітичного вчення про несвідоме, сновидінь та особливостей їх тлумачення, характеристик неврозу страху та дитячих фобій, людської сексуальності, психоаналітичного розуміння структури психіки та основних механізмів психічного захисту.

Завдання:

- сформувати у студентів систему психологічних знань; формування знань і навичок використання психодіагностичних методик відповідно до їх призначення, психологічних знань про психіку та людину загалом для аналізу конкретних життєвих ситуацій;
- забезпечити необхідну теоретичної підготовку майбутніх фахівців системою науково-психологічних знань та методів дослідження;
- сформувати на основі науково-психологічних знань професійні вміння, що є важливим елементом у додипломній медичних психологів та їх майбутній професійній діяльності;
- ознайомити з поняттями «внутрішньо особистісного конфлікту» й «соматизації невідреагованих емоцій»;
- навчити обирати різноманітні стратегії та впливи у професійній діяльності;
- активізувати знання психічних процесів та поведінки особистості пацієнта;
- сприяти розумінню власних процесів самоконтролю й саморегуляції майбутнього фахівця;
- оцінювати і приймати відповідні рішення у ситуаціях, що вимагають психологічних знань;
- формувати вміння у студентів використовувати психологічні знання курсу у майбутній професійній діяльності.

Результати навчання:

ПРН 1. Обирати та застосовувати надійний діагностичний та психодіагностичний інструментарій для здійснення медичних та психологічних інтервенцій.

ПРН 4. Здійснювати ідентифікацію, підготовку і проведення психологічного (медико-психологічного) втручання, яке необхідне для досягнення поставленої мети, застосовуючи результати психодіагностичних досліджень.

ПРН 5. Визначати обсяг, порядок, характер і тактику заходів надання медикопсихологічної допомоги (включно з реабілітаційною) у складі мультидисциплінарних команд з

урахуванням вікових, гендерних, культуральних, особистісних та інших індивідуальних особливостей пацієнтів.

ПРН 7. Оцінювати ефективність лікування та визначати прогноз перебігу хвороби / розладу з метою оптимізації медичної, психологічної та медикопсихологічної допомоги, у взаємодії з членами мультидисциплінарної команди.

ПРН 10. Знаходити необхідну інформацію у професійній та науковій літературі, базах даних та інших джерелах; аналізувати, систематизувати та оцінювати інформацію, застосовувати її для оптимізації фахової медикопсихологічної практики.

ПРН 15. Приймати ефективні рішення, у тому числі, в умовах невизначеності.

ПРН 16. Планувати тактику і прогнозувати результати психологічної корекції та реабілітаційної допомоги за терміном й ступенем відновлення втрачених функцій організму пацієнта з використанням міжнародної класифікації функціонування.

Після вивчення курсу студенти повинні **знати**:

- особливості становлення та розвитку психоаналізу;
- основні категорії, поняття й напрямки розвитку сучасного психодинамічного підходу;
- предмет, метод й місце теорії психоаналізу в системі психологічних наук;
- основні закономірності розвитку й реалізації індивідуальних особливостей особистості;
- особливості фрейдівської теорії несвідомого психічного;
- фундаментальні поняття несвідомого та його ролі в життєдіяльності людини;
- феноменологію захисних механізмів;
- теоретичні положення та поняття, основні техніки та процедури психоаналітичного напрямку консультування.

Після вивчення курсу студенти повинні **вміти**:

- орієнтуватись у потоці психологічної літератури, самостійно вивчати і аналізувати наукову літературу;
- визначати специфіку психоаналізу як науки, розкривати його сутність, відмінності від інших психіатричних, психологічних і психотерапевтичних наук;
- аналізувати умови та закономірності виникнення й еволюції психоаналітичного знання, особливостей його розвитку, основних теорій та відгалужень;
- розкривати взаємозв'язок інтелектуального та ірраціонального, розуму та емоцій, сформулювати цілісний образ соціального та внутрішнього життя людини;
- визначати складність та невіддільність позасвідомих процесів у структурі життєдіяльності особистості в суспільстві;
- аналізувати та враховувати психологічні феномени в майбутній медичній практиці;
- узагальнювати психологічні вимоги до професійно важливих якостей фахівця, спираючись на знання отримані під час вивчення навчальної дисципліни;
- використовувати отримані знання в майбутньому на практиці, при написанні наукових робіт.

Орієнтовний перелік тем навчальних занять (лекцій, практичних):

1. Історія життя Зигмунда Фрейда
2. Основні положення класичного психоаналізу З. Фрейда
3. Захисні механізми психіки в психоаналізі
4. Стадії психосексуального розвитку особистості
5. Аналітична психологія Карла Юнга
6. Індивідуальна психологія Альфреда Адлера

7. Психосоціальна концепція розвитку особистості Еріка Еріксона
8. Гуманістичний психоаналіз Еріха Фромма
9. Соціокультурна психологія Карен Хорні
10. Селф-психологія Хайнца Кохута. Теорія нарцисизму
11. Сучасний психоаналіз Вейкко Тэхкэ
12. Становлення та розвиток дитячого психоаналізу
13. Дитячий психоаналіз Анни Фройд
14. Дитячий психоаналіз Мелані Кляйн
15. Теорія об'єктних відносин у психоаналізі Дональда Віннікотта
16. Теорія «контейнеру та змісту» Уілфреда Біона
17. Базові типи об'єктних відносин Мікаела Балінта
18. Теорія прив'язаності Джона Боулбі
19. Типи прив'язаності за Мері Ейнсворт.

Перелік компетентностей, здобуття яких буде забезпечувати навчальна дисципліна:

загальні:

- ЗК 1. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 2. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професії.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел із застосуванням інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК 4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані та фахові рішення.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді, мотивувати людей і рухатися до спільної мети.
- ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

спеціальні (фахові):

- ФК 1. Здатність до збирання та критичного опрацювання, аналізу та узагальнення медичної та психологічної інформації з різних джерел.
- ФК 2. Здатність узагальнювати інформацію щодо суб'єктивних і об'єктивних проявів психологічних проблем, субклінічних хворобливих станів та захворювань.
- ФК 3. Здатність встановити психологічний контакт із пацієнтом із метою подальшого формулювання повного функціонального діагнозу та/або діагностичного формулювання, в т.ч. реєстр-синдрому з урахуванням оцінки фізичного, психічного розвитку, клінічного діагнозу та диференційної діагностики.
- ФК 8. Здатність до здійснення медико-психологічних інтервенцій.
- ФК 12. Здатність до практичного застосування психологічного впливу, проведення психологічного консультування, психокорекції та психотерапії.
- ФК 15. Здатність до здійснення психологічної реабілітації населення.
- ФК 16. Здатність дотримуватись деонтологічних принципів та етичних норм роботи лікаря-психолога.

Перелік науково-педагогічних (педагогічних) працівників, які забезпечуватимуть проведення навчальної дисципліни:

Тимофієва Марина Пилипівна – кандидат психологічних наук, доцент.

Осипенко Вікторія Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент.

Любіна Любов Анатоліївна – кандидат психологічних наук, старший викладач.

Дарійчук Матвій Дмитрович – викладач.